

Dinas a Sir Abertawe

Cofnodion Cyfarfod y Pwyllgor Rhaglen Chraffu

Ystafell Bwyllgor 3A - Neuadd y Ddinas, Abertawe

Dydd Llun, 11 Rhagfyr 2017 am 4.30 pm

Yn Bresennol: Y Cyngorydd M H Jones (Cadeirydd) fu'n llywyddu

Y Cyngorydd(wyr)

M Durke
D W Helliwell
P Jones
W G Thomas

Y Cyngorydd(wyr)

E W Fitzgerald
T J Hennegan
I E Mann

Y Cyngorydd(wyr)

L S Gibbard
C A Holley
G J Tanner

Aelodau

Cyfetholedig(wyr)

P M Black

Aelodau

Cyfetholedig(wyr)

P R Hood-Williams

Aelodau

Cyfetholedig(wyr)

J W Jones

Swyddog(ion)

Sarah Caulkin
Kate Jones
Brij Madahar
Martin Nicholls
Vicky Thomas

Cyfarwyddwr Adnoddau Dros Dro
Swyddog Gwasanaethau Democrataidd
Arweinydd y Tîm Craffu
Cyfarwyddwr Lleoedd
Rheolwr Rhaglen Abertawe Gynaliadwy

Ymddiheuriadau am absenoldeb

Y Cyngorydd(wyr): B Hopkins

Aelodau Cyfetholedig(wyr): D Anderson-Thomas

69 Derbyn datgeliadau o fuddiannau personol a rhagfarnol.

Yn unol â'r Côt Ymddygiad a fabwysiadwyd gan Ddinas a Sir Abertawe, ni ddatganwyd unrhyw fuddiannau.

70 Gwahardd pleidleisiau chwip a datgan chwipiau'r pleidiau.

Yn unol â Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011, ni chafwyd unrhyw ddatganiadau o bleidleisiau chwip na chwipiau'r pleidiau.

71 Cofnodion.

Penderfynwyd cymeradwyo a llofnodi cofnodion Cyfarfod Arbennig Pwyllgor y Rhaglen Graffu a gynhaliwyd ar 17 Hydref 2017 a chofnodion Pwyllgor y Rhaglen Graffu a gynhaliwyd ar 13 Tachwedd 2017 fel cofnod cywir.

72 Cwestiynau gan y cyhoedd.

Ni chafwyd unrhyw gwestiynau gan y cyhoedd.

73 Sesiwn Holi Aelod y Cabinet: Aelod y Cabinet dros Gymunedau Cryfach (y Cynghorydd Will Evans)

Rhoddodd y Cynghorydd Will Evans, Aelod y Cabinet dros Gymunedau Cryfach, anerchiad llafar mewn perthynas â'r adroddiad ysgrifenedig a ddosbarthwyd.

Roedd y cwestiynau a'r trafodaethau ag Aelod y Cabinet yn canolbwyntio ar y canlynol: -

- Y berthynas â'r trydydd sector (sector gwirfoddol) a'i gyfraniad at gefnogi blaenoriaethau portffolio
- Cyflwyniadau gan Gyngor ar Bopeth ar Gredyd Cynhwysol
- Ymateb a chyhoedduswyd ynghylch y digwyddiad 'Gyda'n Gilydd dros y Nadolig' a gynhelir yn Neuadd Brangwyn
- Diwedd Cymunedau'n Gyntaf a phontio
- Cronfa Waddol Cymunedau'n Gyntaf – pa ddangosyddion perfformiad fyddai ar waith i fesur yr amcanion/y canlyniadau
- Cyllid, cynaladwyedd a pharhad y gwaith a gyflwynir gan y sefydliad Ffydd mewn Teuluoedd
- Cyflwyno Rhaglen Cymunedau am Waith a Mwy
- Rhaglenni megis Gweithffyrdd+ a CAM NESAs sy'n gweithio tuag at gynyddu cyflogadwyedd
- Nodi agweddau cadarnhaol ar Gymunedau'n Gyntaf er mwyn parhau â hwy dan y rhaglen newydd
- Cyflwyniad ar ymagwedd Abertawe'n Gweithio
- Rhandiroedd a phrosiectau mynediad i fwyd a thyfu
- Creu Menter Bwyd (cwmni budd cymunedol)
- Cyngor i gynghorwyr lleol ar gefnogaeth ar gyfer problemau cyffuriau/alcohol

Penderfynwyd y bydd Cadeirydd y Rhaglen Graffu'n ysgrifennu at Aelod y Cabinet, gan amlinellu'r drafodaeth a rhannu barn y pwyllgor, gan gynnwys cais am ymateb i'r canlynol: -

- 1) Sut mesurir canlyniadau/effeithiolrwydd y gwaith a wneir oherwydd y Gronfa Waddol;
- 2) Faint o'r Gronfa Waddol a fyddai'n cael ei dyrannu i Ffydd mewn Teuluoedd ac ym mha ardaloedd y byddai'r arian yn cael ei ddefnyddio;
- 3) A fydd adroddiadau gorffen/gwerthuso ar Gymunedau'n Gyntaf ar gael i'r cyhoedd; Ac
- 4) A fydd cyfleusterau/cefnogaeth ar gael ar gyfer problemau o ran cyffuriau/alcohol.

74 Rhaglen Abertawe Gynaliadwy - Adolygiadau Comisiynu: Meysydd Gwasanaeth - y Diweddaraf ar ôl eu Rhoi ar Waith.

Roedd y Dirprwy Arweinydd, y Cyfarwyddwr Adnoddau Dros Dro, y Cyfarwyddwr Lleoedd a Rheolwr Rhaglen Abertawe Gynaliadwy'n bresennol wrth i'r pwyllgor ystyried yr adroddiad am 'Rhaglen Abertawe Gynaliadwy – Adolygiadau Comisiynu: Meysydd Gwasanaeth – Adolygiadau ar ôl eu Rhoi ar Waith'.

Rhoddodd y Dirprwy Arweinydd a Rheolwr Rhaglen Abertawe Gynaliadwy anerchiad llafar yn ogystal â'r adroddiad a ddarparwyd, a dynnodd sylw at ddiben adolygiadau comisiynu yn y rhaglen gyffredinol, y trefniadau llywodraethu sydd ar waith i fonitro gweithredu a'r effaith a gafwyd, y cyflawniadau, y gwersi a ddysgwyd a phwysigrwyd darparu sicrwydd i'r tîm craffu am gynnydd a chyflwyno gweithgareddau trawsnewid.

Roedd cwestiynau a thrafodaethau â'r Dirprwy Arweinydd a swyddogion yn canolbwyntio ar y canlynol: -

- Sicrhau bod yr adolygiadau comisiynu'n darparu/arddangos gwerth am arian
- Yr angen am adolygiadau comisiynu i ddangos yr ystyrir barn/canfyddiadau'r cyhoedd am gyflwyno gwasanaethau a newidiadau posib yn ystod y broses adolygu
- Craffu posib ar benderfyniadau yn y dyfodol o ran gwasanaethau diwylliant a hamdden
- Llwyddiant yr Adolygiad Comisiynu Rheoli Gwastraff
- Adolygiad Comisiynu Parciau a Glanhau – y graddau roedd hyn yn ymwneud ag ystyried 'ffrindiau' grwpiau cymunedol
- Gwaith sy'n cael ei wneud wrth archwilio gweithio mewn partneriaeth ynghylch y Gerddi Botaneg
- Penderfyniadau a wnaed ynghylch y Gwasanaeth Archifau fel rhan o'r adolygiad o ddiwylliant a hamdden ac opsiynau ar gyfer cyflwyno gwasanaethau yn y dyfodol
- Adolygiad Llywodraethu Swyddfa Archwilio Cymru
- Gwersi a ddysgwyd drwy'r broses
- Arbedion a gafwyd hyd yn hyn ac arbedion rhagamcanol ar gyfer 2018/19 - nodwyd y gellir darparu mwy o fanylion ar yr arbedion ariannol yn adroddiadau'r dyfodol
- Camau nesaf – adolygiadau sydd ar ôl

Penderfynwyd nodi'r adborth gan y pwyllgor a rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r pwyllgor yn rheolaidd (bob chwe mis) am roi camau gweithredu ar waith a chyflawniadau o ran adolygiadau comisiynu.

75 Adroddiadau Cynnydd y Panel Craffu Perfformiad.

Cyflwynwyd adroddiad gan y Cynghorydd Chris Holley am gynnydd y Panel Perfformiad Gwella Gwasanaethau a Chyllid. Tynnodd sylw at y gwaith a wnaed gan y panel ynghyd â chyflawniadau/effaith y panel. Tynnodd sylw at gyllid a gweithgareddau monitro perfformiad y panel yn ogystal â'i waith wrth graffu cyn

penderfynu ar adolygiadau comisiynu. Pwysleisiodd fod Adolygiad Comisiynu Diogelu'r Cyhoedd yn enghraifft ardderchog o adolygiad comisiynu effeithiol.

Hefyd nodwyd Rhaglen Waith y Dyfodol, a fydd yn cynnwys ystyried Adolygiad Comisiynu Priffyrdd a Chludiant a chodi taliadau o ran priffyrdd a gwastraff.

Yna bu trafodaeth am Safonau'r Gymraeg, a ystyriwyd gan y panel ym mis Hydref, o ran canfyddiadau'r cyhoedd am y perfformiad yn ogystal â'r gallu i fodloni'r Safonau, a'r ffordd fwyaf effeithlon o wneud hynny, e.e. defnyddio technoleg i gefnogi a datblygu cyfieithu.

Penderfynwyd cofnodi'r wybodaeth ddiweddaraf.

76 Aelodaeth Paneli Craffu a Gweithgorau.

Cyflwynwyd adroddiad gan y Cadeirydd am aelodaeth y Panel/Gweithgor Craffu.

Cafwyd anerchiad gan y Cynghorydd Peter Jones ar yr ymchwiliad arfaethedig a fydd yn canolbwyntio ar amgylchedd naturiol Abertawe. Tynnodd sylw'n benodol at yr angen i archwilio pa mor dda y mae'r cyngor wedi rheoli ei amgylchedd naturiol a bioamrywiaeth o dan ddeddfwriaeth flaenorol, ynghyd â'r hyn y bydd ei angen i gyflawni ei gyfrifoldebau statudol newydd.

Penderfynwyd: -

- 1) Ychwanegu'r cynghorwyr Mike Durke, Oliver James, Peter Jones, Sam Pritchard a Brigitte Rowlands at y Gweithgor Ceffylau ar Dennyndyn sy'n cael ei ailgynnull; ac
- 2) Y bydd y Cynghorydd Peter Jones yn cynnull yr ymchwiliad newydd ar amgylchedd naturiol Abertawe ac adroddir am yr aelodaeth arfaethedig yng nghyfarfod nesaf y Rhaglen Craffu.

77 Rhaglen Waith Craffu 2017/18.

Cyflwynodd y Cadeirydd y diweddaraf i'r pwyllgor am Raglen Waith Craffu 2017/18. Tynnwyd sylw at y ffaith y byddai'r Arweinydd yn dod i gyfarfod nesaf Pwyllgor y Rhaglen Craffu ar gyfer y sesiwn holi ac ateb, a gofynnwyd i aelodau'r pwyllgor feddwl am gwestiynau.

Cynigiwyd creu gweithgor ar gyfer y Gwasanaethau Archifau a datganodd y Cadeirydd yr ystyrir hyn yn y cyfarfod nesaf ar gyfer ei gynnwys yn y rhaglen waith.

Roedd dyddiad ansicr wedi'i bennu ar gyfer cyfarfod arbennig o Bwyllgor y Rhaglen Craffu ar 26 Mawrth 2018 ar gyfer Craffu ar Droseddu ac Anhrefn.

Rhoddodd Arweinydd y Tîm Craffu wybod i'r pwyllgor y byddai Swyddfa Archwilio Cymru'n ystyried y trefniadau craffu yn Abertawe. Byddai Swyddfa Archwilio Cymru'n arsylwi ar o leiaf un cyfarfod pwyllgor yn ogystal â nifer o gyfarfodydd paneli. Mae'n debyg yr ymgwymerir â gwaith maes ym mis Chwefror, a fyddai'n cynnwys cyfweld â

rhai swyddogion ac aelodau. Bydd adroddiad gan Swyddfa Archwilio Cymru ar ddiwedd yr adolygiad yn ogystal â seminar dysgu a rennir.

Penderfynwyd: -

- 1) Nodi'r diweddariad; ac
- 2) Ystyried gweithgor newydd ar gyfer y Gwasanaeth Archifau yn y cyfarfod nesaf.

78 Llythyrau craffu.

Cyflwynodd y Cadeirydd adroddiad am lythyrau craffu. Amlinellodd y Cadeirydd y pwyntiau allweddol o ohebiaeth ag Aelodau'r Cabinet, a amlygir ym mharagraff 3.3 yr adroddiad.

Penderfynwyd cytuno i gais y Gweithgor Cydlyniant Cymunedol a Throseddau Casineb am gyfarfod arall i ganolbwyntio ar gydlyniant cymunedol.

79 Cynllun Gwaith y Pwyllgor Archwilio.

Nodwyd Cynllun Gwaith y Pwyllgor Archwilio.

80 Dyddiad ac amser cyfarfodydd nesaf paneli/gweithgorau.

Nodwyd dyddiadau ac amserau cyfarfodydd nesaf paneli/gweithgorau.

Daeth y cyfarfod I ben am 6.10 pm

Cadeirydd